

MBS-001-014311 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

December – 2016

Sanskrit : Paper-ECT-03

(Alamkarshastra)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 014311

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instructions :

(૧) કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે.

(1) There are five questions in this question paper.

(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(2) All questions carry equal marks.

૧ કોઈપણ બેનું ભાષાંતર કરી આવશ્યક વિવરણ કરો : ૧૪

1 Translate with necessary notes any two of the following : 14

(૧) “શિક્ષા, કલ્પો, વ્યાકરણં, નિરૂક્તં, છન્દોવિચિતિઃ, જ્યોતિષં ચ ષડ્જ્ઞાનિ”
इत्याचार्याः । “उपकारकत्वादलङ्कारः सप्तममङ्गम्” इति यायावरीयः ।

(૨) ત્રિધા ચ સા, સ્મૃતિર્મતિઃ પ્રજ્ઞેતિ । અતિક્રાન્તસ્યાર્થસ્ય સ્મર્ત્રી સ્મૃતિઃ । વર્તમાનસ્ય
मन्त्री मतिः । अनागतस्य प्रज्ञात्री प्रज्ञेति । सा त्रिप्रकाराऽपि क्वीनामुपकर्त्री ।

(૩) પ્રતિભાવ્યુત્પત્તિમાંશ્ચ કવિઃ કવિરિત્યુચ્યતે । સ ચ ત્રિધા । શાસ્ત્રકવિઃ
काव्यकविरुभयकविश्च । “तेषामुत्तरोत्तरीयो गरीयान्” इति श्यामदेवः ।

(૪) સતતમભ્યાસવશતઃ સુકવેઃ વાક્યં પાકમાયાતિ । “કઃ પુનરયં પાકઃ ?”
इत्याचार्याः । ‘परिणामः’ इति मङ्गलः ।

૨ કોઈપણ બેનું ભાષાંતર કરી આવશ્યક વિવરણ કરો. ૧૪

2 Translate with necessary notes any two of the following : 14

(૧) તત્ર કીર્તિ-પરમાહલાદ-ગુરુરાજદેવતાપ્રસાદાદ્યનેકપ્રયોજ -

- नकस्य काव्यस्य व्युत्पत्तिः कविसहृदययोरावश्यकतया ।

- (२) रमणीयार्थप्रतिपादकः शब्दः काव्यम् ।
 (३) तस्य च कारण कविगता केवला प्रतिभा । सा च काव्यघटनानुकूल-
 शब्दार्थोपस्थितिः ।
 (४) तत्र शृङ्गारो द्विविधः । संयोगो विप्रलम्भश्च । रतेः संयोगकालावच्छिन्नत्वे
 प्रथमः । वियोगकालावच्छिन्नत्वे द्वितीयः ।

- ३ अलंकारशास्त्रभां राजशेखरना प्रदाननी यर्था करो. १४
 3 Discuss the contribution of Rajashekhara in the field 14
 of Alamkarshastra.

अथवा/OR

- ३ 'काव्यपुरुषोत्पत्तिः कथा' यर्था करो. १४
 3 Discuss the 'काव्यपुरुषोत्पत्तिः कथा'. 14
 ४ जगन्नाथनी दृष्टिअे काव्यप्रकारोनी यर्था करो. १४
 4 Discuss the types of Kavya according to Jagannath. 14

अथवा/OR

- ४ जगन्नाथनी दृष्टिअे काव्यरसनी विस्तृत यर्था करो. १४
 4 Explain in detail of "Kavya Rasa' according to Jagannath. 14

- ५ कोर्धपण्ण बे उपर नोंध लणो : १४
 5 Write notes on any two : 14

- (१) शास्त्रनिर्देशः ।
 (२) व्युत्पत्तिः ।
 (३) रसाभासभावाभासश्च ।
 (४) रसविरोधः ।